



van de redactie

Redactioneel Tijdschrift Taal

De 13de editie van Tijdschrift Taal luidt een nieuwe fase in: voortaan zal het tijdschrift worden uitgegeven door Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum. Een mooi moment, omdat we daarmee de toekomst van het tijdschrift voorlopig weer kunnen garanderen. Minstens net zo fijn is uw vertrouwen in Tijdschrift Taal. Ondanks dat wij Tijdschrift Taal niet langer gratis kunnen aanbieden wilt u het blad toch graag ontvangen, en dat doet ons goed. Het maakt ons nog gedreven om u met vakgerelateerde informatie en positieve voorbeelden te inspireren, en om samen te werken aan de verbetering van het taalonderwijs.

Ook ten aanzien van het taalonderwijs vinden er boeiende ontwikkelingen plaats. Sinds begin van dit kalenderjaar is het traject voor curriculumherziening, Curriculum.nu, in volle gang. Het Ontwikkelteam Nederlands, bestaande uit 12 po- en vo-leraren en twee schooldirecteuren, heeft zich inmiddels tijdens twee ontwikkelsessies van drie dagen gebogen over de visie op het vak en over de 'grote opdrachten': de belangrijkste inzichten van en over het leergebied die leerlingen tot betekenisvol leren aanzetten. Deze grote opdrachten zullen in de volgende fase van Curriculum.nu richting geven aan 'bouwstenen' voor nieuwe kerndoelen: hierin zullen concreet de beoogde kennis en vaardigheden voor po- en vo-leerlingen beschreven staan. Een spannend traject, waarin door alle betrokkenen hard en bevlogen wordt gewerkt.

De kennis en vaardigheden die in het nieuwe taalcurriculum centraal zullen staan, omvatten belangrijke thema's zoals leesonderwijs, samenhang tussen taal en andere vakken, en meertaligheid. Dit nieuwe nummer van Tijdschrift Taal biedt u een variatie aan artikelen rond deze thema's. Drie artikelen nemen u mee in het leesonderwijs en brengen verhelderende inzichten en adviezen. Astrid Geudens en collega's bepleiten het voorbereiden van leren lezen in de kleuterperiode. Anders dan vaak wordt gedacht, betogen zij, past het stimuleren van klank-tekencoppelingen wél bij kleuters – als die aanpak maar kindvriendelijk, onderzoekend en betekenisvol is. Mirjam Snel beschrijft op basis van twee rapporten de PIRLS-resultaten voor Nederland en Vlaanderen: het leesonderwijs en de leesprestaties van Nederlandse en Vlaamse leer-

lingen worden met elkaar vergeleken. Op basis van de onderzoeksliteratuur doet ze concrete aanbevelingen, zoals het versterken van vakdidactische competenties van leerkrachten en het bevorderen van de leesmotivatie van leerlingen. Het artikel van Mariska Okkinga gaat in op de vraag die in haar promotieonderzoek centraal stond: is het aanleren van leesstrategieën bevorderlijk voor de groei in begrijpend lezen in de reguliere klassensituatie? De resultaten van het onderzoek laten zien dat het aanleren van leesstrategieën alleen onder bepaalde condities effecten heeft op begrijpend lezen. Peter van Duivenboden, professioneel leesbevorderaar, verwoordt in zijn column zijn zorgen over de kwijnende leescultuur onder leerlingen – maar hoopt dat lezen in de toekomst toch niet het onderspit delft.

Twee artikelen bieden nieuwe perspectieven rond meertaligheid en kansengelijkheid in het onderwijs. Carolien Frijns bespreekt de resultaten van een onderzoek naar de relatie tussen interactiestijlen van leerkrachten en taalverwerving bij kleuters met een etnische minderheidsachtergrond. Daarbij baseert ze zich onder meer op literatuur over *social gating*, waaruit blijkt dat mensen pas in staat zijn tot taal leren als ze daarvoor de nodige sociaal-affectieve connecties kunnen leggen. Het is dus cruciaal om meertalige kleuters een omgeving te bieden waarin het goed gedijen is! Een interessante bevinding uit de interviews met de deelnemende leraren: zij die hoofdzakelijk actief-productieve interactie realiseren in hun onderwijs, geloven meer in het leerpotentieel van de leerlingen. Het artikel van Leufkens en collega's biedt ook handreikingen voor leraren die lesgeven aan leerlingen die het Nederlands niet als moedertaal hebben. In het artikel staat een app centraal die informatie geeft over meertaligheid en over taalverschillen in de klas, en waarin voorbeeldlesactiviteiten zijn opgenomen. Leraren kunnen daarmee op een functionele en betekenisvolle manier ruimte maken voor meertaligheid in de klas.

Al met al een veelzijdig nieuw nummer van Tijdschrift Taal, waarvan we hopen dat het u inspireert.

Namens de redactie wens ik u veel leesplezier toe.

Van de redactie – Jantien Smit